

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

รายงานผลผลิตการเกษตรของจีนตามแผนพัฒนาฯ ระยะ ๕ ปี ฉบับที่ ๑๓ และแนวทางการ พัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔

สถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์การเกษตร (Chinese Academy of Agricultural Science - CAAS) รายงานถึงสถานการณ์การเพาะปลูกธัญพืชสำคัญในปี ๒๕๖๓ และการพัฒนาการด้านการเกษตรที่สำคัญของจีนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ ๕ ปี ฉบับที่ ๑๓ (ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) รวมทั้งแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ระยะ ๕ ปี ฉบับที่ ๑๔ (ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) โดยผลการพัฒนาฯ ระยะ ๕ ปี ฉบับที่ ๑๓ ทำให้พื้นที่เพาะปลูกกว่า ๙๖% ของจีนได้ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี และสามารถยกระดับผลผลิตได้มากขึ้นถึง ๔๕ % โดย

๑. ในปี ๒๕๖๓ จีนมีปริมาณผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นกว่า ๒๑๒ ล้านตัน

ในปี ๒๕๖๓ จีนมีปริมาณผลผลิตข้าวอยู่ที่ ๖๖๙ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๘.๖ ซึ่งตลอดแผนพัฒนา 5 ปีฉบับที่ ๑๓ จีนสามารถผลิตพืชอาหารได้มากกว่า ๖๕๐ ล้านตันต่อปี ผลผลิตต่อพื้นที่ปี ๒๕๖๓ เฉลี่ย ๙๑๗.๕๒ กก./ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๕.๒ ซึ่งปี ๒๕๕๙ มีผลผลิตเฉลี่ย ๘๗๒.๔ กก./ไร่

พื้นที่ปลูกข้าวตลอด ๕ ปี ๑๘๗.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๖๓ มีผลผลิตรวม ๒๑๒ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๒.๔ ผลผลิตต่อพื้นที่ปี ๒๕๕๙ อยู่ที่ ๑,๐๙๗.๗๖ กก./ไร่ ในขณะที่ปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๑,๑๒๗.๐๔/ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗

นอกจากนี้ CAAS ได้ทำการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าวสายพันธุ์ใหม่จำนวน ๗๔ สายพันธุ์ ในจำนวนดังกล่าว มี ๒๓ สายพันธุ์ที่ได้รับการรับรองให้เป็นพันธุ์ข้าวระดับชาติ โดยพันธุ์ Huazheyong 261 ได้รับการรับรองมาตรฐานพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพสูง เนื่องจากสามารถให้ผลผลิตสูงและทนต่อสภาพที่หลากหลาย และ พันธุ์ zhongjiazao 17 ข้าวเมล็ดยาวที่ให้ผลผลิตและคุณภาพดีนิยมปลูกมากในพื้นที่ตอนใต้ของจีน

๒. ปริมาณผลผลิตข้าวสาลีเพิ่มขึ้น โดยปี ๒๕๖๓ ผลิตได้ ๑๓๔ ล้านตัน

พื้นที่เพาะปลูกข้าวสาลีในปี ๒๕๖๓ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ โดยเฉลี่ยต่อปีมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวสาลีต่อปีไม่ต่ำกว่า ๑๔๕ ล้านไร่ ผลผลิตปี ๒๕๕๙ รวม ๑๒๙ ล้านตันส่วนผลผลิตปี ๒๕๖๓ รวม ๑๓๔ ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๖ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ และผลผลิตต่อพื้นที่ในปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ๙๑๘.๗๒ กก./ไร่ หรือร้อยละ ๗.๘

นอกจากนี้ ในตลอดแผนพัฒนา ๕ ปี CAAS ได้ปรับปรุงพันธุ์ข้าวสาลีและได้พันธุ์ข้าวสาลีใหม่ที่ได้รับการรับรองจำนวน ๔๙ สายพันธุ์ เป็นสายพันธุ์ที่ได้รับการรับรองระดับประเทศ ๑๙ สายพันธุ์ เช่น Zhongmai 175 ซึ่งเป็นข้าวสาลีพันธุ์แรกของจีน สามารถปลูกได้ในสองสภาพแวดล้อมได้แก่ พื้นที่ชุ่มน้ำและแห้งแล้ง ได้รับการยอมรับ

จากปักกิ่ง มณฑลซานซี เหอเป่ย์ ชิงไห่ และกานซูว่าเป็นพันธุ์ข้าวสาลีฤดูหนาวที่ได้รับความนิยมมากที่สุดทางตอนเหนือของจีน

๓. ปริมาณผลผลิตข้าวโพดเพิ่มขึ้น โดยปี ๒๕๖๓ ผลิตได้ ๒๖๑ ล้านตัน

ในปี ๒๕๕๙ จีนมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดรวม ๒๒๙ ล้านไร่ ในปี ๒๕๖๓ จีนมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเพิ่มมากขึ้นเป็น ๒๕๘ ล้านไร่ ซึ่งนั่นทำให้มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๘.๗ ปริมาณผลผลิตต่อพื้นที่เพิ่มขึ้นจาก ๙๕๕.๖๘ กก./ไร่ เป็น ๑,๐๑๐.๖๔ กก./ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๘

ทั้งนี้ยังได้ทำการพัฒนาพันธุ์ข้าวโพดที่ให้ผลผลิตดี ระยะเวลาเพาะปลูกสั้น ทนทานต่อโรคและสภาพอากาศ เก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องจักรได้ง่ายขึ้น ทั้งหมด ๑๐ สายพันธุ์ และสายพันธุ์ที่มีความโดดเด่นมากที่สุดได้แก่ Zhongdan 111 ซึ่งสามารถให้ผลผลิตมาก ทนต่อสภาพอากาศและโรคพืช มีความชื้นในเมล็ดต่ำ หลังนำไปปลูกจริงในพื้นที่มองโกเลียในและซินเจียงสามารถให้ผลผลิตสูงถึง ๓,๗๖๘ กก./ไร่

๔. จีนหันมาผลิตถั่วเหลืองเองเพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ

ในปี ๒๕๖๓ จีนมีพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองรวม ๖๑.๖ ล้านไร่ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๒๙.๙ ซึ่งในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองเพียง ๔๗.๕ ล้านไร่ ผลผลิตรวมในปี ๒๕๖๓ มีจำนวน ๑๙.๖ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๔๔.๑ ผลผลิตต่อพื้นที่เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ซึ่งได้ ๒๘๗.๔ กก./ไร่ เป็น ๓๑๗.๗๖ กก./ไร่ ในปี ๒๕๖๓ หรือร้อยละ ๑๑ โดยระหว่างแผนพัฒนาได้มีการปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองใหม่จำนวน ๔๐ สายพันธุ์ ทั้งนี้ได้รับการรับรองให้เป็นสายพันธุ์ระดับชาติทั้งหมด ๑๑ สายพันธุ์

๕. อัตราการบริโภคธัญพืชต่อคนในจีนปี ๒๕๖๓ เฉลี่ยจำนวน ๔๗๘ กก./คน/ปี

อัตราการบริโภคธัญพืชต่อคนของจีนในปี ๒๕๖๓ เฉลี่ย ๔๗๘ กก./คน/ปี ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ในขณะที่อัตราการบริโภคธัญพืชทั่วโลกปี ๒๕๖๓ เฉลี่ย ๔๐๐ กก./คน/ปี ซึ่งจีนสามารถผลิตได้เกินกว่าความต้องการในประเทศถึงร้อยละ ๙๕ โดยธัญพืชที่จีนสามารถผลิตได้ได้แก่ ข้าวสาลี ข้าวโพด และข้าวเจ้า เป็นต้น ส่วนการนำเข้าธัญพืชนั้น มีปัจจัยมาจากความต้องการทางการบริโภคที่หลากหลายของประชากรในประเทศจีน ซึ่งคาดว่าอัตราการบริโภคต่อหัวของจีนจะไม่เปลี่ยนแปลงมากนักในช่วงแผนพัฒนาฯ ๕ ปีฉบับที่ ๑๔ แต่คาดว่าปริมาณการผลิตเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์และใช้ในอุตสาหกรรมยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สถาบัน CAAS จะพัฒนาและวิจัยเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีและเพียงพอต่อความต้องการในประเทศและเพื่อช่วยลดการพึ่งพาการนำเข้าธัญพืชจากต่างประเทศ ปัจจุบันประเทศจีนมีคลังเก็บเมล็ดพันธุ์พืชใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของโลก (อันดับ ๑ สหรัฐอเมริกา) ซึ่งมีการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้กว่า ๕๒๐,๐๐๐ ชนิด ในภายภาคหน้าสถาบันจะเน้นการพัฒนาเมล็ดพันธุ์ที่มีลักษณะเด่น เช่น ข้าวทนน้ำเค็ม ข้าวสาลีพันธุ์ที่ใช้น้ำน้อย ข้าวสาลีพันธุ์ต้านโรคดี ข้าวโพดทนแล้งที่เหมาะสมสำหรับเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องจักรและถั่วพันธุ์โปรตีนสูง เป็นต้น

ข้อคิดเห็นของสนงฯ

การวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ของจีนตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และ ๑๔ นี้ จะเห็นได้ว่าจีนมีจุดประสงค์หลักในการวิจัยเมล็ดพันธุ์ใหม่เพื่อตอบสนองต่อจำนวนความต้องการของประชากรในประเทศและพัฒนาพันธุ์พืชให้เหมาะสมกับสภาพอากาศและพื้นที่เพาะปลูกในจีนมากขึ้น เพื่อที่จะยกระดับผลผลิตให้มากและมีคุณภาพมากขึ้น ทั้งนี้การยกระดับผลผลิตนอกจากยังสามารถลดปริมาณการนำเข้าสินค้าทางการเกษตรจากต่างประเทศแล้ว ยังสามารถสร้างพันธุ์พืชใหม่ๆ ที่อาจสามารถเป็นคู่แข่งผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจากประเทศอื่นๆ ได้ในอนาคต ซึ่งแนวโน้มนี้สามารถเห็นได้ชัดจากตัวอย่างของข้าว ซึ่งขณะนี้จีนสามารถส่งออกข้าวไปยังภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะแอฟริกา ซึ่งนั่นหมายความว่าความแข่งขันในตลาดธัญพืชของประเทศผู้ผลิตข้าวอย่างประเทศไทยสูงขึ้นด้วย

=====

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ที่มา

<https://mp.weixin.qq.com/s/V2SPkttXP97x1OLrFYhDg>